

TLAČOVÉ KOMUNIKÉ Č. 116/24

Luxemburg 29. júla 2024

Rozsudok Súdneho dvora vo veci C-119/23 | Valančius

Vymenovanie sudcov Únie: členský štát môže spomedzi kandidátov uvedených na zozname zostavenom skupinou nezávislých vnútroštátnych odborníkov vymenovať iného kandidáta než toho, ktorý sa na tomto zozname umiestnil najvyššie, pokiaľ tento kandidát spĺňa požiadavky stanovené v Zmluvách

Vláda členského štátu, ktorá zriadila skupinu nezávislých odborníkov a poverila ju hodnotením kandidátov na funkciu sudcu Všeobecného súdu Európskej únie a zostavením zoznamu najlepších kandidátov, ktorí spĺňajú požiadavky nezávislosti a odbornej spôsobilosti stanovené v Zmluvách,¹ môže spomedzi kandidátov na tomto zozname navrhnúť iného kandidáta než toho, ktorý sa umiestnil najvyššie, pokiaľ navrhnutý kandidát spĺňa tieto požiadavky.

Pán Virgilijus Valančius bol vymenovaný do funkcie sudcu Všeobecného súdu Európskej únie v roku 2016. Po skončení jeho mandátu v roku 2019 litovská vláda vyhlásila výzvu na podávanie kandidatúr a prijala postup na účely výberu kandidáta na toto miesto sudcu. V súlade s týmto postupom pracovná skupina zložená prevažne z nezávislých odborníkov vypracovala zoznam úspešných kandidátov zoradených zostupne podľa dosiahnutého počtu bodov. Na tomto zozname sa najlepšie umiestnil pán Valančius. Rozhodnutím zo 4. mája 2022 litovská vláda navrhla ako kandidáta na post sudcu Všeobecného súdu osobu, ktorá sa umiestnila na zozname úspešných kandidátov na druhom mieste. Po negatívnom stanovisku výboru ustanoveného v článku 255² litovská vláda rozhodnutím z 19. apríla 2023 navrhla ako kandidáta na toto miesto sudcu osobu, ktorá sa na zozname úspešných kandidátov umiestnila na treťom mieste, konkrétne pána Sauliusa Lukasa Kalėdu. Rozhodnutím z 15. septembra 2023 prijatom po pozitívnom stanovisku výboru ustanoveného v článku 255 vlády členských štátov vymenovali pána Kalėdu za sudcu Všeobecného súdu.

Pán Valančius podal na Krajský správny súd Vilnius (Litva) návrh na zrušenie oboch rozhodnutí týkajúcich sa návrhov kandidátov litovskej vlády. Vzhľadom na pochybnosti o vplyve práva Únie na vnútroštátne postupy navrhovania kandidátov na funkcie sudcov Všeobecného súdu sa tento súd obrátil na Súdny dvor s návrhom na začatie prejudiciálneho konania.

Vo svojom rozsudku Súdny dvor pripomína, že **požiadavka nezávislosti súdov** konkretizuje základnú hodnotu právneho štátu zakotvenú v článku 2 ZEÚ a **uplatňuje sa tak v Únii vo vzťahu k sudcom Všeobecného súdu, ako aj v členských štátoch** vo vzťahu k vnútroštátnym súdom. Súd z toho vyvodil, že hmotnoprávne podmienky a procesné pravidlá týkajúce sa vymenovania sudcov Všeobecného súdu musia u osôb podliehajúcich súdnej právomoci umožniť **vylúčiť akékoľvek oprávnené pochybnosti**, pokiaľ ide o to, **či títo sudcovia spĺňajú požiadavky nezávislosti a odbornej spôsobilosti** stanovené v článku 19 ZEÚ a článku 254 ZFEÚ na výkon funkcie sudcu Všeobecného súdu. Na tento účel je najmä potrebné **zabezpečiť integritu celého postupu vymenovania sudcov Všeobecného súdu**, a teda aj jeho výsledku **v každej z troch etáp, z ktorých sa tento postup skladá**.

Pokiaľ ide v prvom rade o vnútroštátnu etapu navrhnutia kandidáta na funkciu sudcu Všeobecného súdu, Súdny dvor usudzuje, že v prípade neexistencie osobitných ustanovení v práve Únie na tento účel prináleží každému členskému štátu, aby upravil procesné podmienky navrhnutia kandidáta. Každý členský štát **preto môže rozhodnúť, či stanoví postup** výberu a navrhnutia kandidáta alebo nie. Procesné podmienky ale nemôžu vyvolať u osôb podliehajúcich súdnej právomoci oprávnené pochybnosti o tom, či navrhovaný uchádzač spĺňa požiadavky stanovené Zmluvami. Skutočnosť, že zástupcovia zákonodarnej alebo výkonnej moci sa zapájajú do procesu vymenovania sudcov, nemôže sama osebe vyvolať také oprávnené pochybnosti. **Účasť nezávislých poradných orgánov**, ako aj **existencia povinnosti odôvodnenia vo vnútroštátnom práve** však môžu prispieť k väčšej objektivite postupu vymenovania. Pokiaľ ide o hmotnoprávne podmienky navrhovania kandidátov, **členské štáty** disponujú širokou mierou voľnej úvahy pri ich definovaní. Bez ohľadu na procesné podmienky použité na tento účel však **musia dbať na to**, aby **navrhnutí kandidáti spĺňali požiadavky nezávislosti a odbornej spôsobilosti stanovené v Zmluvách**.

Ak teda členský štát stanovil postup výberu kandidátov na funkciu sudcu Všeobecného súdu, v rámci ktorého bola skupina nezávislých odborníkov poverená vypracovaním zoznamu tých úspešných kandidátov, ktorí spĺňajú požiadavky stanovené v Zmluvách, a odporúčaním najlepšie umiestneného kandidáta, samotná skutočnosť, že vláda tohto členského štátu sa rozhodla navrhnúť iného uchádzača z tohto zoznamu než kandidáta, ktorý sa umiestnil najvyššie, sama osebe nepostačuje na vyvodenie záveru, že tento návrh môže vyvolať oprávnené pochybnosti o tom, či navrhovaný kandidát spĺňa tieto požiadavky.

Pokiaľ ide o druhú etapu postupu vymenovania sudcov Všeobecného súdu, teda etapu týkajúcu sa **účasti výboru ustanoveného podľa článku 255**, Súdny dvor spresňuje, že na účely prijatia svojho stanoviska tento výbor **musí overiť, či navrhovaný uchádzač na miesto sudcu Všeobecného súdu spĺňa požiadavky nezávislosti a odbornej spôsobilosti** stanovené v Zmluvách. Na tento účel môže požiadať vládu, od ktorej návrh pochádza, aby mu poskytla doplňujúce informácie alebo iné informácie, ktoré považuje za potrebné.

Pokiaľ ide napokon o tretiu etapu postupu vymenovania, ktorá zodpovedá **rozhodnutiu o vymenovaní prijatému vládami členských štátov**, Súdny dvor zdôrazňuje, že **úloha zabezpečiť dodržiavanie týchto požiadaviek takisto kolektívne prináleží týmto vládam**, keď sa vzhľadom na stanovisko výboru ustanoveného v článku 255 rozhodnú vymenovať za sudcu Všeobecného súdu kandidáta navrhnutého jednou z týchto vlád. Po svojom vymenovaní sa totiž tento kandidát stáva sudcom Únie a nezastupuje členský štát, ktorý ho navrhol.

UPOZORNENIE: Návrh na začatie prejudiciálneho konania umožňuje súdom členských štátov v rámci sporu, ktorý rozhodujú, položiť Súdnemu dvoru otázky o výklade práva Únie alebo o platnosti aktu Únie. Súdny dvor nerozhoduje vnútroštátny spor. Vnútroštátnemu súdu prináleží, aby rozhodol právnu vec v súlade s rozhodnutím Súdneho dvora. Týmto rozhodnutím sú rovnako viazané ostatné vnútroštátne súdne orgány, na ktoré bol podaný návrh s podobným problémom.

Neoficiálny dokument pre potreby médií, ktorý nezaväzuje Súdny dvor.

[Úplné znenie rozsudku a jeho prípadné zhrnutie](#) sa uverejňuje na internetovej stránke CURIA v deň vyhlásenia rozsudku.

Kontaktná osoba pre tlač: Nancho Nanchev ☎ (+352) 4303 2083.

Obrazový záznam z vyhlásenia rozsudku je k dispozícii na „[Europe by Satellite](#)“ ☎ (+32) 2 2964106.

Zostaňte v spojení!

¹ Podľa článku 19 ods. 2 tretieho pododseku ZEÚ „sudcovia a generálni advokáti Súdneho dvora a sudcovia Všeobecného súdu sú vybraní z osôb, ktoré poskytujú záruku úplnej nezávislosti a spĺňajú podmienky uvedené v článkoch 253 a 254 [ZFEÚ]. Sú vymenovaní na základe spoločnej dohody

vlád členských států na funkční období šesti let". Článek 254 druhý odsek ZFEÚ stanovuje, že sudcovia Všeobecného súdu „sa vyberajú spomedzi osôb, ktoré poskytujú záruku úplnej nezávislosti a ktoré spĺňajú predpoklady požadované na obsadenie najvyšších sudcovských funkcií".

² Podľa článku 255 ZFEÚ sa „zriadi... výbor na účely poskytnutia stanoviska k vhodnosti kandidátov vykonávať funkciu sudcu a generálneho advokáta na Súdnom dvore a na Všeobecnom súde predtým, ako vlády členských štátov vykonajú vymenovania".